

**STUDIUL MATERIALULUI ARHEOZOOLOGIC PROVENIT DIN
SITUL CUCUTENIAN, FAZA AB,
DE LA CREȚEȘTI - “LA INTERSECȚIE” (J. VASLUI)**

Așezarea este situată cam la 10 km sud-vest de orașul Huși, zona respectivă fiind drenată de pârâul Lohan, affluent al Crasnei. Spre N-NE, situl este încadrat de culmea Lohanului, ce face parte din dealurile Fălcicului, cu puncte trigonometrice de peste 350 m, iar spre S-SV, de dorsala crestei Crasna, ce aparține porțiunii sud-estice a Podișului Central Moldovenesc, înălțimile întrecând aici peste 200 m. Geologic, substratul este alcătuit de Sarmatianul luat în sens larg, pe valea Lohanului existând și straturi quaternare. Solurile sunt mozaicate, întâlnindu-se cernoziomuri, dar și soluri cenușii, subfosile. Vegetația apare mult antropizată, existând diferite culturi agricole și vii, iar pe culmi mai există resturile pădurilor de *Quercetum mixtum*, în care întâlnim și stejari termofili, cât și pe *Acer tataricus*.

Resturile faunistice, ce au fost culese din groapa situată sub locuința L1, ne-au fost puse la dispoziție de către arheologul Vicu Merlan, ce execută săpături în respectivul sit; îi mulțumim pe această cale¹.

Cultura Cucuteni, se afirmă, că este bine cunoscută din punct de vedere arheologic, deși, actualmente, prin orice săpătură nouă, se mai adaugă unele aspecte de luat în seamă. Din punct de vedere arheozoologic, încă din deceniul V al secolului trecut s-au executat o serie întreagă de studii, pe material faunistic, mai sărac sau mai abundant, ajungându-se ca în 1987, să apară și o lucrare de sinteză². De atunci, s-au făcut însă mai multe alte studii, ce pun în evidență fațete noi în cunoașterea, îndeaproape, a problemelor arheozooologiei acestei culturi. Lucrarea de față se dorește a adăuga la ele, încă ceva în plus, și având în vedere celealte materiale studiate sau încă în studiu, să se alcătuiască ulterior o nouă sinteză mai completă.

Resturile faunistice adunate de arheolog nu sunt în cantitate mare, ele fiind de 134; s-au putut determina până la nivel de specie un număr de 122 fragmente. Ele se repartizează la două grupări sistematice: moluște – lamelibranchiate cu doar două fragmente, constituite din valve, (de la indivizi diferenți de *Unio crassus*), și mamifere, cu 120 resturi. Cele 12 fragmente rămase, aparțin și ele tot mamiferelor, dar sunt așchii de la oase lungi, ale unor specii de mamifere de talie mare, pentru care nu s-a putut face determinarea până la nivel de specie; ar aparține probabil la *Bos taurus* și / sau *Bos primigenius*, unele poate la *Cervus*.

Speciile de mamifere sunt în număr de opt, cinci dintre ele domestice - *Bos taurus*

¹ Vicu Merlan, *Situl eneolic de la Crețești „La Intersecție” (județul Vaslui) la al V-lea Congres Internațional de Dacologie*, București, în *Dacia Magazin* nr. 13, iunie 2004, p. 48.

² Sergiu Haimovici, *Quelques problèmes d'archéozoologie concernant la culture de Cucuteni în „La civilisation de Cucuteni en contexte européen”*, B.A.I., I, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași, 1987, p 157-166.

(taurine), *Ovicaprinae* cu *Ovis* și *Capra* (ovicaprini sau cornute mici), *Sus domesticus* (porcine), *Canis familiaris* (câinele) și altele trei sălbatice – *Sus scrofa ferus* (mistrețul), *Cervus elaphus* (cerbul roșu) și *Bos primigenius* (bourul). În cele ce urmează vom descrie pentru fiecare specie în parte resturile ce-i aparțin, expunând și unele date referitoare, acolo unde este posibil, cum ar fi sexul și vîrsta, alte particularități legate de modul de sacrificare al indi- vizilor, felul cum au fost secționate resturile, etc. În ordinea de mai sus, vom lua în considerare speciile existente.

*

Taurinele sunt reprezentate prin 62 de resturi, care ar apartine la un minim de șase indivizi. Au fost puse în evidență părți ale aproape tuturor segmentelor osoase care alcătuiesc schița unui schelet de mamifer; acest lucru ne arată că suntem în fața unor resturi de tip menajer, fapt demonstrat și de alte caracteristici ale materialului osos avut la dispoziție. Vom trece în revistă, pe scurt, toate resturile găsite.

- fragment posterior al cutiei craniene (neurocraniu); linia intercornulară aproape cu totul dreapta, ea fiind și concavă spre înapoi; apar bine frontalele, care nu au nici o urmă de convexitate; sutura interfrontală și cele două scavamoase, în bună măsură deschise, arătând un individ încă destul de Tânăr; anterior, segmentul se întinde până la un nivel dincolo de rădăcinile nazalelor, ruptura fiind făcută probabil intenționat; procesele cornulare sunt tăiate și ele tot intenționat, până aproape de rădăcina lor, neobservându-se la oasele frontale un pedicel către baza acestor formațiuni; se observă că procesele cornulare erau prin baza lor relativ subțiri și gracile, exemplarul aparținând aproape sigur unei femele; partea ventrală a cutiei craniene este ruptă anterior la nivelul coarnelor, iar posterior se păstrează doar un condil, cel stâng, ruptura executată antrenând și foramen magnum; prin această mare gaură, a fost scos encefalul; piesa nu este deci un bucruș tipic, el reprezentând doar o parte a capului, de la care au fost extrase, după sacrificare, părțile cu importanță economică: coarnele și creierul, restul piesei, aproape necomestibilă, fiind aruncată și găsită între resturile menajere;
- alte două părți mici de craniu neural (credem că de la un alt individ), cu totul nesemnificative;
- trei fragmente de craniu facial, necuprinzând și părți ale maxilarilor superioare, deci fără importanță;
- două fragmente de maxilar inferioare de la doi indivizi diferenți, unul cu M₂ abia ieșit, deci de circa doi ani și altul cu M₃ ieșit, măsurabil deci, foarte slab erodat, având cam trei ani și ceva;
- alt fragment de maxilar inferior cu zona simfiziară;
- trei vertebre: una reprezentă un axis provenind probabil de la un individ încă abia adult și două fiind corpuri de vertebre epifizate, arătând deci vîrste de peste 4,5 ani;
- patru coaste fragmentare, secționate astfel încât se disting două cu porțiunea proximală (vertebrală) și alte două cu porțiunea mijlocie sau distală;
- trei resturi de omoplat, unul aproape întreg și altele două nesemnificative; un rest din diafiza humerusului;
- un rest din diafiza unui radius stâng;
- un os al carpului – scafoïdul;
- 13 resturi de coxale, cinci dintre ele cu acetabulum întreg, deci măsurabile;
- patru resturi de femur, dintre care două neepifizate inferior, arătând indivizi de sub 4 ani;
- șase resturi de tibia și anume patru epifize superioare neepifizate, deci cu vîrsta sub patru ani și două inferioare, măsurabile, având peste 2,5 ani;
- patru astragale, probabil la toate depășindu-se stadiul de adult, măsurabile;
- un calcaneu, neepifizat, cu vîrsta cu ceva sub trei ani;
- trei metatarsi cu epifiza superioară, două din ele măsurabile;
- un centrotars;

- un metapod, epifiza inferioară neepifizată, deci sub 2,5 ani;
- două falange I;
- cinci falange II;
- o falangă III.

Așadar, taurinele sunt cele mai frecvente, având cum am văzut, 62 fragmente osoase, dar nici un os lung întreg, ceea ce duce la imposibilitatea de a afla înălțimea la greabăn; resturile aparțin la șase indivizi prezumăți, care merg de la vîrstă de circa doi ani, deci adulți, sau aproape adulți, trecând până la 4-5 ani, deci maturi; nu putem aprecia dacă existau și indivizi bătrâni. Prin măsurători, se observă existența unui dimorfism sexual încă destul de evident.

*

Cornutele mici se aşează pe al doilea loc cu 23 fragmente osoase aparținând probabil la cinci indivizi; a fost găsit atât genul *Ovis* cât și genul *Capra*, prima fiind mult mai frecventă. În cele ce urmează facem descrierea resturilor găsite, ca aparținând ovicaprinelor:

- fragment de craniu neural al unui exemplar abia adult, observându-se articulația frontoparietală deschisă, arătând după forma ei, indubitatibil un individ de *Ovis*; coarnele sunt tăiate adânc de la bază, descoperind sinusurile frontalelor; individul este aproape sigur un mascul;
- un fragment al unghiului maxilarului inferior;
- șase vertebre fragmentare, toate epifizate, arătând o vîrstă de peste 4-5 ani; una dintre ele este un axis, abia epifizat, masiv, poate un mascul; acesta aparține precis lui *Ovis*;
- trei coaste fragmentare, partea lor distală;
- șase resturi de omoplăt, cinci din ele foarte fragmentare și doar unul mai întreg, măsurabil; aparține, cu oarecare dubiu, lui *Ovis*;
- două cubitusuri fragmentare și neepifizate, deci cu vîrstă de sub 2,5 ani;
- un rest de coxal de la un Tânăr sau adult;
- o epifiză inferioară de femur abia de curând epifizată, aparține genului *Capra*, având cam peste 4 ani;
- o tibia fragmentară prezintând epifiza sa inferioară; provine probabil de la *Ovis*;
- o falangă I, arătând puternic.

La ovicaprini se găsesc de asemenea oase care provin de la multe părți ale scheletului de mamifer. Nici aici nu au fost descoperite oase lungi întregi, fiind imposibilă aflarea înălțimii la greabăn a celor două genuri. Putem spune, în ceea ce privește vîrstă de sacrificare, că am găsit resturi de la indivizi de la abia adulți la bine maturi, dar nu putem preciza dacă existau și exemplare bătrâne.

*

Imediat după ovicaprini, ca frecvență urmează porcinele; trebuie avut însă în vedere faptul că acestea din urmă, ca masă, întrec bine cornutele mici cu toate că au, în materialul nostru doar 22 fragmente și patru indivizi. S-ar mai desprinde faptul că resturile osoase de la porcine apar mai fragmentare decât ale celorlalte specii. Vom trece în revistă și materialul aparținând acestora:

- două fragmente nesemnificative de craniu neural;
- un fragment de craniu facial prezintând o parte a orbitei;
- un fragment mic de maxilar inferior; un canin superior de femelă;
- patru corpuri vertebrale neepifizate, arătând vîrste de sub trei ani; unul reprezentă vertebra axis;
- trei resturi de coaste, portiunea distală;
- două omoplate, ambele măsurabile;
- un humerus, epifiza inferioară abia epifizată, deci cam un an și ceva;

- două cubitusuri cu olecranul neepifizat, aşadar sub 3,5 ani; unul măsurabil;
- trei fragmente de coxal, unul cu *acetabulum* întreg;
- două diafize de tibia, una neepifizată inferior deci sub doi ani și una neepifizată superior, sub 3,5 ani;

Ca vârstă de sacrificare, porcinele se aşeză mai jos față de celelalte două specii și anume mergând de la un an la circa trei ani.

Ultima specie de mamifer domestic este reprezentată prin câine de la care provin două coaste fragmentare. De fapt sunt coaste de tip „carnivor” și date fiind grosimea lor, le considerăm că aparțin câinelui și nu unor carnivore sălbaticice; oarecum specia stă aşadar sub semnul întrebării.

*

Pe lângă speciile domestice de la care provine materialul osos cel mai numeros, mai avem în cadrul resturilor faunistice și trei specii sălbaticice, toate aparținând grupării artiodactilelor, care pe lângă faptul că sunt dintre cele mai comune, printre speciile obținute prin vânătoare, au și importanță de prim ordin pentru a descifra caracteristicile ambientale din dreptul situului cicutenian, luat în discuție.

Mistrețul are un număr de cinci fragmente care ar apartine la doi indivizi. Aceste resturi, măsurabile, apar mai mari și mai masive decât cele ale porcinelor din sit, încât departajarea dintre porcul domestic și mistreț – strămoșul sălbatic, s-a făcut cu ușurință:

- un fragment de craniu neural și anume bula timpanică care este foarte caracteristică pentru *Suinae*;
- un alt fragment al craniului neural cu partea sa bazală aparținând unui individ probabil oarecum Tânăr, cel mult adult;
- un fragment de craniu facial cu o parte a fosei temporale și o porțiune de orbită, bula timpanică fiind probabil tot a același individ;
- un fragment din vertebra atlas și altul din axis provenind de la un matur probabil același individ cu două resturi de craniu; ar fi deci doi indivizi, unul mai Tânăr, cu un rest – partea bazală a craniului și un matur cu celelalte patru fragmente; la acesta se poate constata că descăpătarea s-a executat între prima și a doua vertebră cervicală.

Cerbul are de asemenea cinci resturi osoase aparținând toate probabil la același individ, credem că matur; ele sunt următoarele:

- două fragmente de corn – unul mai mare și altul foarte mic care poartă urme de cioplire, fiind astfel resturi de la prelucrarea acestuia în urma executării de artefacte;
- o vertebră dorsală reprezentată prin diafiza sa spinoasă și o mică parte a corpului ei;
- un fragment cu epifiza inferioară a unui humerus; este măsurabilă;
- un fragment de radius cu epifiza inferioară, de asemenea măsurabilă.

Bourul, strămoșul taurinelor, prezintă un singur rest și anume un fragment din olecranul unui cubitus de vârstă matură, care este nemăsurabil, dar foarte mare, în raport cu olecranul unei vite domestice.

După ce am enumerat și descris materialul faunistic, pe specii, să trecem la un alt capitol în care să urmărim, pe baza celor arătate până acum, caracteristicile economiei animaliere a populației umane din situl de la Creștești.

Se știe că o ocupație, cu totul ancestrală este cea a culesului de animale mici, ea existând însă și în societățile foarte evolute de azi, dar sub altă formă. Cel mai bine cunoscute sunt în această privință – la latitudinile și longitudinile noastre – culegere (transformată actualmente în creșterea) moluștelor, fie ele gasteropode, fie lamelibranchiate. Din cele arătate la

descrierea materialului se vede faptul că nu se executa atunci strângerea melcilor, deși ambientul de la nivelul așezării era cu totul propice. În ceea ce privește scoicile, amintim că au fost găsite două valve de *Unio*, dar nu putem considera că acestea se adunau pentru a fi folosite în alimentație – în acest caz ar fi trebui să apară sute și chiar mii de valve de la scoica de râu, aşa cum de fapt ele s-au găsit în unele așezări cucuteniene (este drept situate în preajma unor ape mult mai mari decât pârâul Lohanului). Este posibil că se adunau valve de la indivizii deja decedați, folosite doar ca materie primă pentru a avea la dispoziție, prin pisare, a carbonatului de calciu necesar, ca adjuvant, în olărit.

O altă ocupație tot ancestrală - ajunsă actualmente doar ca un fel de activitate mai degrabă sportivă – vânătoarea, avea un caracter mult mai circumscris în cadrul economiei animaliere a locuitorilor sitului, încrucișat aproape o zecime din fragmentele găsite și o cincime din indivizii prezumați – în acest din urmă caz poate în cifre ușor umflate – provin prin doborearea unor specii de mamifere sălbaticice. Ele sunt reprezentate prin artiodactile cele mai comune, în cadrul materialului faunistic găsit în așezări cucuteniene, dar nu numai, asigurând prin vânarea lor în jur de 20% din necesitățile de carne (proteine animale) ale locuitorilor din Creștești. Menționăm că, în unele așezări aparținătoare culturii Cucuteni, ponderea acestei ocupații era încă și mai mare. O ocupație chiar de bază, întrecând poate pe cea a agriculturii, luată în sensul ei cel mai larg, este creșterea animalelor, mai întâi de toate prin ea furnizându-se pentru societatea umană, odată cu sacrificarea indivizilor proveniți de la cele patru specii de mamifere domestice (se exclude câinele), cea mai mare parte de proteine și grăsimi animale, necesare unei diete echilibrate. Considerând frecvențele acestora ce reies cel mai bine din tabelul alăturat lucrării noastre, putem aprecia, având în vedere și masa fiecărei specii că taurinele vin cu procente de 65%, porcinele cam cu 10% și ovicaprinele cu doar în jur de 5%. Apare astfel clar faptul că vitele cornute mari, taurinele, pe de o parte, reprezintă, am putea spune, pentru societatea umană cucutoniană, specia cea mai importantă în acoperirea necesităților de hrană animală și a alimentației acestora, în general.

Este știut faptul că, cu excepția porcinelor, ținute doar cu scopul de furnizare de carne dar și de grăsimi animală, ele fiind deci cu totul monovalente, taurinele și ovicaprinele fiind însă polivalente, dar din studierea resturilor osoase ale acestor specii, nu este posibil, cel puțin până în momentul actual al cercetării, mai ales când avem la dispoziție și resturi relativ puține, a arăta precis, pentru ce alte scopuri erau crescute, înainte de a fi sacrificeate în vederea folosirii lor în alimentație. Este aproape sigur că și unele și altele furnizau lapte (din care prin prelucrare se puteau obține diverse alte nutrimente), dar acest fapt nu se poate pune direct în evidență (când există material osteologic abundant și se pot stabili sexele la mai mulți indivizi, prevalența femelelor adulte și mature poate reprezenta indirect un indiciu a folosirii laptelui); menționăm că, în general, pentru cucutonian acest lucru a fost stabilăt, atât pentru taurine cât și chiar la ovicaprine. Taurinele mai pot fi folosite pentru diverse munci (ca motor animal), dar acest fapt poate fi pus în evidență tot indirect, doar atunci când, având la dispoziție, de asemenea, mult material osos se pot găsi, în cantitate mare, muschi castrați (boi). Acest lucru a fost de asemenea evidențiat în unele așezări cucuteniene, încât este valabil și pentru situl de la Creștești. Ovinele ar mai putea oferi și lână, dar nici acest fapt nu poate fi asigurat cu totul în mod direct (menționăm că în cucutonian au fost găsite din plin greutăți ce se montau, se zice, la războiul de țesut primitiv; să nu uităm însă că puteau exista de acum și fibre vegetale obținute de la diverse specii de plante). Se știe că speciile sălbaticice ale genului *Ovis* nu au corpul acoperit cu lână, ci cel mult cu un păr ceva mai lung; este posibil ca lâna,

așa cum o cunoaștem noi, să fi apărut pe parcurs, încât înaintea ei, să fi existat la exemplarele domestice, doar smocuri de păr mai lung și mai puțin aspru, ce putea fi recoltat prin smulgere (se știe că la mai multe specii de mamifere au apărut, de asemenea prin domesticirea lor, peri moi sau chiar un fel de lână, ce poate fi din plin exploatață pentru tors).

Trebuie să mai enumerez un fapt care ar arăta, tot indirect, că taurinele și ovicaprinele erau folosite și în alte scopuri decât cel pur alimentar. Se observă că atât la primele cât, mai ales, la secundele, sacrificarea era executată cu preponderență la maturitate; eliminarea lor din șeptel, relativ târziu, poate arăta și ea că erau ținute și pentru alte vari scopuri decât cel de producătoare de carne.

Aducem în atenție faptul că atât speciile de mamifere domestice cât și cele sălbatice, după sacrificare sau doborâre, dădeau în afara de carne și grăsime și alte produse ce erau „absorbite” în derularea economiei animaliere a locuitorilor sitului și anume: piei, coarne (de la cavicorne prin tocul lor epidermic, la cervidee direct prin acestea), oase ca atare ce se prelucrau pentru a da unele artefacte, produse moi ca vezica urinară în care s-ar putea păstra diverse lichide, ea fiind impermeabilă, ligamente, tendoane, intestine care s-ar fi folosit pentru a lega între ele diverse obiecte etc.; pieile și celealte produse moi nu s-au păstrat, fiind putrescibile, ca de altfel și tocul coarnelor cavicornelor dar oase prelucrate, părți din coarnele cervideelor și deșeurile rezultate de la ele se păstrează. La Crețești apar două fragmente de corn de cerb, ce sunt evident niște deșeuri, dar totodată se pune în evidență faptul că cepii coarnelor unui taurin, posibil femelă, și a unui ovin, probabil mascul au fost tăiate de la rădăcină, pentru a se folosi apoi partea cornoasă a acestora.

*

Ne rămâne ca la sfârșit, considerând resturile animalelor, să circumscriem mental caracteristicile ambientale în care se desfășura, în cucutenianul de la Crețești, către sfârșitul perioadei climatice a atlanticului, activitatea populației umane din respectivul sit. Geologic vorbind, zona din jurul său nu s-a schimbat prea mult față de cam șase milenii ce ne despart de înfloarea acestei aşezări eneolitice; albia majoră a Lohanului era desigur mai puțin adâncită decât actualmente și este aproape sigur că văioaga unui torrent temporar de la vest de sit, să nu fi existat, sau ea abia se contura. Vegetația însă nu era aceeași cu cea actuală. Deși cucutenienii făceau agricultură, porțiunile defrișate erau desigur puțin întinse. Pădurea ocupa un spațiu cu mult mai larg, fiind însă tot un *Quercetum mixtum*, stejărișurile fiind însotite și de alte specii de foioase, dar credem că *Acer tataricus* nu apărea încă, el fiind o specie de stepă. Numai în asemenea ambient puteau să hălduiască nestingheriți cerbul și mistrețul, primul astăzi existent doar la altitudini mai înalte, carpatine, iar al doilea să fie și el retras spre pădurile mai mari dinspre vest. Mediul păduros era mai benefic decât cel stepizat de astăzi pentru locuitorii sitului.

**TABEL CU FRECVENTELE CELOR OPT SPECII DE MAMIFERE ȘI CU RAPORTUL DINTRE
CELE DOMESTICE ȘI SĂLBATICE**

Specia	Fragmente		Indivizi	
	Nr. abs.	%	Nr. abs.	%
<i>Bos taurus</i>	62	51,60	6	30,00
<i>Ovicaprinae (Ovis și Capra)</i>	23	19,16	5	25,00
<i>Sus domesticus</i>	22	18,33	4	20,00
<i>Canis familiaris</i>	2	1,66	1	5,00
<i>Sus scrofa ferus</i>	5	4,17	2	10,00
<i>Cervus elaphus</i>	5	4,17	1	5,00
<i>Bos primigenius</i>	1	0,83	1	5,00
Total	120		20	
Mamifere domestice	109	90,83	16	80,00
Mamifere sălbatice	11	9,17	4	20,00

TABEL CU MĂSURĂTORI (ÎN MM) *CERVUS ELAPHUS*

Radius	Lărgimea epifizei inf.	68
	Lărgimea supr. articulației	65
	Diam. epifizei inf.	47

TABEL CU MĂSURĂTORI (ÎN MM) *OVICAPRINAЕ*

Axis	L. max.	(68)
	Lărg. max.	50
	Lărg. apofiză odontoidă	25
Scapular	L. cap. artic.	36
	L. supr. artic.	27
	Lărg. supr. artic.	22
	Lărg. min. gât.	23
Femur	Lărg. epif. inf.	37
		t. c.
Tibia	Lărg. epif. inf.	28
	Lărg. supr. artic.	26
Falanga I	L. max.	43
	Lărg. epif. sup.	16
	Lărg. min. diafiză	10
	Indice gracilitate	23,25

TABEL CU MĂSURĂTORI (ÎN MM) *BOS TAURUS*

Craniu neural	Lărgimea intercornuală	(185)
	Lărg. min. frontale	152
	H max. post Ba-Acr	(135)
Corn		dr stg
	Circumf. bază	(175) (173)
	Diam. mare	(53) (52)
	Diam. mic	(45) (43)
M3	Lungime	35
Scapular	L. max	(330)
	L. cap artic	63
	L. supr artic	58
	Lărg. supr. artic.	50
	Lărg. min. gât	55
Coxal	Diam. acetabular	(62); (68); (68); (74)
Tibia	Lărg. epif. sup.	(94)
	Lărg. epif. inf.	65;67
	Lărg. supr. artic.	60;62
Astragal	L. max.	(63); 67; 71; 71
	Lărg. trohlee inf.	38; 42; 45; -
Centrotars	Lung. max.	55
Metatars	Lărg. epif. sup.	50; 51
Metapodal	Lărg. epif. inf.	53 t
Falanga I	L. max.	72 78
	Lărg. epif. sup.	34 35
	Lărg. min. diafiză.	24 30
	Indice gracilitate	38,46 33,33
Falanga II	L. max.	42; 46; 50; 52; 55
	Lărg. epif. sup.	27; 31; 34; 34; 35
Falanga III	L. max.	77
	L. feței plantare	74
	Lărg. feței plantare	28
	Lărg. supr. artic.	26

**L'ÉTUDE DU MATÉRIEL ARCHÉOZOOLOGIQUE PROVENANT DU SITE CUCUTENIEN
PHASE AB DE CREȚEȘTI – „LA INTERSECȚIE” (DÉPART DE VASLUI)**

Résumé

*Le site se trouve près de la ville de Huși. Les restes fauniques proviennent d'une fosse avec du matériel formé par des restes de cuisine. On a trouvé 134 restes et on a pu déterminer 122, deux restes des mollusques – *Unio* et huit espèces des mammifères (voir le tableau avec les fréquences). On décrit chaque reste et on a fait des mensurations (le tableau).*

On discute sur l'économie animalière des habitants du site et finalement on trace les caractéristiques du l'environnement de jadis.